

Nr 113.

Av herr **Kyling m. fl.**, om förbättrade förmåner för i statens tjänst återanställda pensionärer.

Under de senaste åren har rekryteringen av särskilt kvalificerad personal till statlig verksamhet understundom erbjudit svårigheter. En orsak härtill har varit förskjutningen mellan löner i statlig och enskild tjänst. Den enskilda verksamheten kan på ett framgångsrikt sätt konkurrera med den statliga verksamheten, som är bunden av ett bestämt avlöningssystem, fixerade anslag, tjänsteförteckningar och lönegradsskalor. De affärsdrivande verken har också gjort framställningar om att få friare händer för att kunna nyanställa och behålla värdefull personal i erforderlig utsträckning.

Någon lättnad har nåtts genom att man i viss utsträckning förmått pensionärer att taga återanställning i sådana fall, där de ansetts arbetsföra och kapabla för erforderliga uppgifter. De avlöningsförmåner, som därvid erbjödes, är emellertid relativt blygsamma. Huruvida denna lönepolitik är förenlig med statsnyttan vid nuvarande rekryteringsförhållanden — särskilt i fråga om kvalificerad arbetskraft — skall vi här icke ingå på. Däremot anser vi oss böra ifrågasätta, om icke de allmänna förmåner som de ordinarie tjänstemännen åtnjuter borde tillerkännas även pensionärer som återanställes.

För närvarande får den återanställda icke åtnjuta annan semester än den med återanställningsbefattningen förknippade, vilket ofta innebär en reduktion av denna, icke åtnjuta sedvanlig sjukledighet, icke åtnjuta sjukledighetsersättning genom reglementsensligt avdrag, icke åtnjuta fri läkarvård, fria läkarintyg eller fri medicin. Dödsboet erhåller icke heller begravningshjälp.

Då man väl icke kan göra gällande, att en tjänsteman skulle vara i mindre behov av semester eller mindre utsatt för sjuklighet eller ha lättare att själv bestrida läkarvård och medicin efter pensioneringen än före densamma, synes bestämmelserna i fråga innebära en icke skälig reduktion av löneförmåner för den återanställda. Härtill kommer att ersättningen tillsammans med pensionsbeloppet icke får överstiga avlöningen vid avgångstillfället.

Resultatet av denna förmånsreduktion blir att statspensionären vid god arbetstillgång ofta avstår från fortsatt anställning inom den statliga administrationen och i stället där så är möjligt hos privat arbetsgivare

skaffar sig en arbetsinkomst, som kan vara lika stor som eller ännu oftare större än vad han haft under statsanställningen. För staten kan detta i vissa fall vara föga tillfredsställande.

Vid 1952 års riksdag väcktes motioner i denna fråga, (I: 63 och II: 89). I sitt utlåtande nr 33 framhöll statsutskottet bl. a., att enligt vad utskottet inhämtat förevarande spörsmål vore föremål för övervägande inom civildepartementet; ett ställningstagande i frågan skulle vara att vänta inom den närmaste tiden. Något sådant har emellertid oss veterligen icke tagits från departementets sida i denna fråga.

Med hänsyn till statens intresse av att i den mån så anses erforderligt kunna tillvarataga de pensionerades arbetskraft anser vi den i och för sig naturligaste lösningen vara, att vederbörande vid återanställningen beredes samma förmåner som utgår vid ordinarie tjänst och således i händelse av ny lönegradsplacering för befattningen erhåller lön och andra förmåner enligt denna. Såsom ett minimum påyrkar vi, att en återanställd måtte tillerkännas de allmänna förmåner som utgår vid ordinarie tjänst. En ändring härom bör skyndsamt och snarast möjligt komma till stånd.

På grund av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,

dels att bestämmelserna för ordinarie befattningshavare angående semester, sjukledighet och sjukledighetsersättning, fri läkarvård och medicin samt begravningshjälp göres tillämpliga jämväl för återanställd pensionär,

dels att utredning företages rörande lämpligheten av att vid återanställning i statens tjänst den återanställda tillerkännes samma lönegradsplacering som ordinarie befattningshavare även i det fall att ny lönegradsplacering vidtagits.

Stockholm den 26 januari 1954.

Folke Kyling.

Karin Wetterström.

Elis Håstad.
